

2. Vezetői program

2.1. Bevezetés

Immáron 37 éve vagyok a Salgótarjáni Bolyai János Gimnázium dolgozója. Több mint két évtizede az iskolavezetésben végzem a munkámat, így jól ismerem az intézmény dokumentumait. Az elmúlt időszakban részt vettem a pedagógiai program kidolgozásában, többszöri módosításában, a minőségfejlesztési csoport tagjaként az intézmény minőségirányítási programjának létrehozásában és a szervezeti és működési szabályzat megalkotásában.

Pályázatom megírásához az intézmény alábbi dokumentumait használtam fel:

- Szakmai Alapdokumentum,
- Pedagógiai Program,
- Szervezeti és Működési Szabályzat,
- az egyes tanévek statisztikai adatai (létszám és tanulmányi munka).

Az intézmény egykori diákjaként, majd dolgozójaként jól ismerem a Bolyai János Gimnázium hitvallását, célkitűzéseit, hagyományait, képzéseit, szerkezetváltásait.

Első és egyetlen munkahelyemen különböző beosztásokban próbáltam feladataimat legjobb tudásom szerint ellátni. Tevékenységem legnagyobb elismerésének tartom, hogy az intézmény korábbi vezetői a mindennapi munka mellett többféle feladattal – az iskolai sportkör vezetői, munkaközösség-vezetői, minőségfejlesztési és igazgatóhelyettesi – is megbíztak.

Az elmúlt években végzett munkámban mindig számíthattam vezetőtársaimra, a munkaközösségek vezetőire, a tantárgygondozókra, illetve valamennyi pedagógus kollégámra és a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő dolgozókra.

2.2. Helyzetelemzés - a Salgótarjáni Bolyai János Gimnázium ma

Intézményünkben 1993-ig kizárólag négyosztályos gimnáziumi képzés zajlott, majd a következő tanévtől beléptünk a szerkezetváltó iskolák sorába. Az elkövetkező években indítottunk hatosztályos, négy- öt- és hatosztályos két tanítási nyelvű képzést, hagyományos gimnáziumi képzést, valamint közép- és felsőfokú szakképzést. A sok változás után immáron nyolc éve állandó képzési kínálattal várjuk a hozzánk jelentkezőket.

2.2.1. Az intézmény tanulóközösségének profilja

A tanulói létszám a 2021/2022-es tanévben 416 fő. Az évfolyamok számozása intézményünkben 7-12. Jelenleg 15 osztályban négyféle képzést folytatunk:

- hatosztályos, emelt idegen nyelvi tagozatos,
- négyosztályos angol-magyar két tanítási nyelvű,
- négyosztályos hagyományos gimnáziumi és
- ötosztályos angol-magyar két tanítási nyelvű képzést.

Intézményünkben jelenleg 231 lány és 185 fiú tanul, 1 HH, 4 HHH, 3 BTM, 3 SNI tanuló.

A 2017-es évi igen jól sikerült beiskolázása után (mindhárom osztályunk maximális osztálylétszámmal indult) 2018-ban kevesebb tanuló jelentkezett iskolánkba az egyes képzésekre és ezek a jelentkezői létszámok sajnos állandósulni látszanak a következő években is. A hatosztályos és ötosztályos képzéseinkben a beiskolázás stabilnak bizonyult az előző években. A négyosztályos két tanítási nyelvű és hagyományos négyosztályos képzésű vegyes osztályokban sajnos alacsony létszámok alakultak ki. Ennek oka, hogy egy korai két tanítási nyelvű 23-26 fős osztályból a tanulók 50-70%-a választja csak ezt a képzést. A hagyományos négyosztályos képzést az elmúlt években kétféle specializációval is hirdettük (természettudományos, második idegen nyelvi), ám az ide jelentkezők száma nem növekedett, a felvételt nyert tanulók pedig nem, vagy csak nagyon kevesen kívántak plusz órákat választani a felkínált tantárgyakból.

	6 évfolyamos, emelt idegen nyelvi tagozatos képzés	5 évfolyamos angol-magyar két tanítási nyelvű képzés	4 évfolyamos angol-magyar két tanítási nyelvű képzés	4 évfolyamos gimnáziumi képzés
felvehető létszám	34 fő	34 fő	17 fő	17 fő
2017/18-as tanév	32 fő	26 fő	12 fő	8 fő
2018/19-es tanév	30 fő	25 fő	13 fő	5 fő
2019/20-as tanév	34 fő	34 fő	14 fő	9 fő
2020/21-es tanév	33 fő	30 fő	17 fő	4 fő
2021/22-es tanév	31 fő	24 fő	14 fő	11 fő

A beiskolázási adatokat látva nem lehetünk nyugodtak. Sajnos a város és vonzáskörzetének lakosság száma az elmúlt három évtizedben folyamatosan csökken. Ennek eredményeképpen az általános iskolás tanulók létszáma is egyre csökken és a tanulói összetétel is igen megváltozott.

Mára a város hat általános iskolája közül már csak hátról jelentkeznek tanulók intézményünkbe, a városkörnyéki települések iskoláiból is csak elvétve kapunk jelentkezési lapokat. A város általános iskoláiban végzett gyerekek létszámánál két-háromszor több férőhelyet hirdetnek Salgótarján középiskolái. Még nagyobb gond, hogy a jó tanulmányi eredményű tanulóért folyó „harcba” a városon, sőt a megyén kívüli középiskolák is beszállnak. Tehát egyre kevesebb tanulóért folyik a versengés egyre több intézmény között. Bár a tanulói létszám csökkent, tanítványaink eredményeire büszkék lehetünk, hiszen a tanulmányi átlaguk javuló tendenciát mutatott az elmúlt években.

	17/18	18/19	19/20	20/21
Létszám	451	443	441	434
Dicséret	557/ 210 fő	634/ 249 fő	754/ 247 fő	744/ 260 fő
Iskolai átlag	4,28	4,30	4,32	4,34

2.2.2. Az intézmény dolgozói összetétele

Iskolánk dolgozói létszáma 44 fő, ebből 36 fő pedagógus, 3 fő a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazott (iskolatitkár, laboráns, rendszergazda) és 5 fő technikai dolgozó (4 takarító és 1 karbantartó).

A tantestület jelenlegi létszáma 36 fő, ebből 33 fő aktív dolgozó, 2 fő GYES-en van, 1 fő tartósan beteg, 2 kolléga részmunkaidős. A személyi összetétel további jellemzői:

- nő: 28 fő
- férfi: 8 fő
- határozatlan időre kinevezett: 35 fő
- határozott időre kinevezett: 1 fő (angol lektor)
- egyetemi végzettségű: 31 fő
- főiskolai végzettségű: 5 fő
- szakvizsgázott pedagógus: 14 fő
- mesterpedagógus: 11 fő

Az iskolai munkát külső óraadók is segítik, évente: 4 fő.

Az angol-magyar két tanítási nyelvű képzésben az alábbi tantárgyakat tanítják kollégáim angol nyelven:

- történelem: 3 fő
- matematika: 2 fő
- fizika: 1 fő
- célnyelvi civilizáció 6 fő

Iskolánk nevelőtestülete kiváló szakmai felkészültségű, nagy tapasztalattal rendelkező, az iskola céljait, feladatát jól ismerő, jól együttműködő pedagógusokból áll. A tantestület életkori összetétele:

- 30-34 év közötti 1 fő
- 35-39 év közötti 1 fő
- 40-44 év közötti 4 fő
- 45-49 év közötti 8 fő
- 50-54 év közötti 7 fő
- 55-59 év közötti 7 fő
- 60-64 év közötti 8 fő

A tanárok többsége kétszakos – 1 fő négy szakos, 5 fő három szakos, illetve 9 fő egyszakos – egyetemi, illetve főiskolai diplomával rendelkezik. A pedagógusok átlagos heti óraszámja 26 óra.

Az intézményvezető mellett két igazgatóhelyettes (általános és nevelési) dolgozik. Iskolánk szakmai munkaközösségeit munkaközösség-vezetők irányítják. A nyolc munkaközösség a következő: magyar, történelem, matematika, fizika-informatika, biológia-kémia-földrajz, angol, testnevelés és osztályfőnöki. A francia nyelv, rajz, német nyelv tárgyaknak tantárgygondozója van. Az iskola osztályait 15 osztályfőnök irányítja, akiknek munkáját pótosztályfőnökök segítik.

2.2.3. Az intézmény pedagógiai programjának sajátos vonásai, eredményeink

Az 1966-ban alapított új gimnázium 1969 májusában vette fel a zseniális matematikus Bolyai János nevét. Ez az intézmény profilját tekintve a felsőfokú továbbtanulásra felkészítő iskola, amely az alapításától kezdve kiemelt feladatként jelölte meg a tehetséggondozást. Nem is lehet ez másképp, hiszen tanulóink szinte kivétel nélkül tovább szeretnének tanulni 4-5-6 év után a felsőoktatásban. Büszkék vagyunk arra, hogy az elmúlt tíz évben végzős tanítványaink 88-96%-a bejutott a felsőoktatásba. Tanár és diák közös munkájának eredményét mutatja az is, hogy iskolánk immár hetedik éve tagja a középiskolák TOP 100-as listájának, Nógrád megyében egyedüli iskolaként. Tanítványaink évről évre igen sokan vesznek részt és érnek el szép helyezéseket a különböző tanulmányi –és sportversenyeken. A kiemelkedő eredményeket elért diákjainkat iskolánk legrangosabb ünnepélyén, a Bolyai Napokon jutalmazzuk, nevük és eredményük bekerül iskolánk évkönyvébe, fényképük és eredményeik pedig felkerülnek az intézményi dicsőségfalra. Az elmúlt két tanévben a korlátozó intézkedések miatt nem rendezhettük meg iskolánk legrangosabb ünnepélyét, így a kitüntetések és jutalmakat a végzősöknek az érettségi vizsgák eredményhirdetésén, majd a ballagáson, az alsóbb évfolyamosoknak a bizonyítványosztáskor adtuk át.

A két tanítási nyelvű képzésben résztvevő diákok szinte kivétel nélkül felsőfokú C1, komplex típusú nyelvvizsga-bizonyítvánnyal egyenértékű érettségi bizonyítványt vehetnek át tanulmányaik befejezésekor. A két tanítási nyelvű képzés célja, hogy tanulóink megtanuljanak idegen nyelven tanulni, gondolkodni és alkalmassá váljanak arra, hogy piacképes nyelvtudással a birtokukban tanulmányaikat a felsőoktatásban akár idegen nyelven is folytathassák. A képzés hatékonyságát 9. és 11. évfolyamon célnyelvű országba szervezett tanulmányúttal (Anglia, Skócia) segítettük, amelyek sajnos az elmúlt két évben a pandémia miatt elmaradtak.

Sokan az angol nyelv mellett egy másik idegen nyelvből is középfokú nyelvvizsgabizonyítványt szereznek.

Az intézmény a tehetség kibontakoztatását segítő tevékenységeket az alábbi szintereken végzi:

- az emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozásokon (10 tantárgyból kínál felkészítést),
- tanórán kívüli foglalkozásokon (versenyfelkészítők, érettségi előkészítők, nyelvvizsgára felkészítő foglalkozások, szakkörök, tudományos diákkör, sportkör)

A nevelés folyamatában fontos szerepe van a hagyományok ápolásának. Az elmúlt évek során fokozatosan alakultak ki a hagyományápolás szinterei, az iskolai ünnepélyek és egyéb rendezvények. Ezek közül a legfontosabbak:

- kezdő évfolyamosok „gólyatábora”,
- Jelvényavató,
- „Ki tud többet Bolyai Jánosról?” vetélkedő,
- Szalagavató
- Karácsony iskolai megünneplése,
- Idegen nyelvi karácsony,
- Bolyai Körök,
- Diáknap,
- Bolyai Napok, ballagás,
- kiállításmegnyitók.

Az iskola hagyományápolásának külső megjelenési formái: az iskola zászlaja, az iskola jelvénye, a tanulók kötelező ünnepi egyenruhája, az ünnepélyeken felhangzó szignál, amelyek erősítik a közösséghez tartozás érzését tanárban és diákban egyaránt.

A Bolyai János Gimnázium az elmúlt 55 évben igen gazdag kapcsolatrendszerrel épített ki:

- a város középiskoláival – tanulmányi- és sportversenyek szervezése, lebonyolítása,
- az általános iskolákkal, amelyeknek nyílt napokat tartunk, vetélkedőket szervezünk,
- a Bolyai nevet viselő középiskolákkal, amelyek között igen szoros kapcsolat alakult ki, hiszen évente más-más iskola rendezi a „Bolyai találkozót”,
- a francia testvériskolánkkal, amellyel több mint húsz éve működtetjük a cserekapcsolatot.

A nevelés másik fontos szintere a diákönkormányzat működésének támogatása, segítése. Ezt elsősorban a diákmozgalmat segítő tanár végzi. Ő az, aki napi kapcsolatban van a DÖK vezetésével. A diákönkormányzat vezetője közvetlenül is tarthatja a kapcsolatot az intézmény

vezetőjével. A diákönkormányzat az elmúlt években önállóan működő, aktív szervezetté vált, ahol iskolánk valamennyi osztálya képviselteti magát.

Az iskolai sportkör működése – testnevelőként – mindig is fontos volt számomra. Bár tanítványaink igen leterheltek, mégis úgy gondolom, hogy a tehetséges és a sportolást kedvelő tanulókat a jövőben is be kell vonnunk az iskolai sportba. Az elmúlt évek számtalan megyei, illetve országos versenyeredménye is azt mutatja, hogy kollégáimmal együtt ezt sikeresen megoldottuk.

2.2.4. Az intézmény társadalmi kapcsolatai

Intézményünkben igen jó kapcsolat alakult ki a szülői választmány, az iskolavezetés és a nevelőtestület között. A kapcsolattartás a szülői választmány mindenkori vezetőjével rendszeres. A tanév során több közös rendezvényünk is van: a gólyák avatásakor fehér asztal melletti beszélgetés, főzőverseny, szülők-nevelők bálja. Az elmúlt két tanévben a világjárvány miatt ezeknek a rendezvények jó része elmaradt.

Az iskola szoros kapcsolatot alakított ki és jelenleg is ápol a város különböző intézményeivel, néhányval együttműködési megállapodás keretében közös feladatokat is meghatározott:

- Dornyay Béla Múzeum,
- Nógrád Megyei Levéltár,
- Balassi Bálint Megyei Könyvtár,
- Zenthe Ferenc Színház.
- Pegazus Természettudományi Élményközpont

2.2.5. Az intézmény infrastruktúrája

Iskolánk három évvel ezelőtt egy energetikai felújítás keretében kívül-belül megszépült, modernizálódott. Az épület új, szigetelt homlokzatot és tetőt, korszerű nyílászárókat (ablakokat, bejárati portálokat), napkollektorokat kapott.

Az intézmény jelenleg 15 tanteremmel, 2 előadóval, 2 húsz fős természettudományos laborral, 1 rajzteremmel, 2 informatika teremmel, 2 nyelvi laborral, 1 nyelvi teremmel, könyvtárral és olvasóteremmel működő intézmény.

A tantermek bútorzatát az elmúlt tizenöt évben folyamatosan cseréltük, így mára valamennyi termünkben új tanulói asztalokat és székeket találhatunk.

A tantermek elhasználódott, botlásveszélyes padlóburkolatának cseréjét az elmúlt két évben megkezdtek, eddig öt terem felújítása valósult meg.

A tantermek, a természettudományos laborok technikai felszereltsége kiválónak nevezhető, hiszen szinte valamennyi teremben van interaktív tábla, vagy okos panel, illetve projektor és számítógép.

Két informatikatermünk felszereltségét a folyamatos felújításnak köszönhetően megfelelőnek ítélem.

A testnevelés órák és sportfoglalkozások szinterei:

- Iskolánk egy 10x20 m-es tornateremmel, 1 tornaszobával és 1 kondicionáló teremmel rendelkezik.
- Szabadtéri létesítményei pedig 1 salakos sportudvar és 1 aszfaltos kézilabdapálya, amelyek közül a salakos sportudvar talaja már nagyon elhasználódott, felújításra szorul.

Tárgyi felszereltség: tornaszerek állapota megfelelő, kéziszeresek, labdák száma és minősége jónak mondható. A kondicionáló terem – amire nagyon büszkék vagyunk, hiszen egykor tanítványainkkal közösen alakítottuk ki – felszereltségét kiválónak ítélem.

2.2.6. Gazdálkodás, pénzügyi helyzet

Intézményünk fenntartója és működtetője a Salgótarjáni Tankerületi Központ. Iskolánk az alábbi pénzeszközökkel gazdálkodhat:

- a fenntartó által biztosított keret a személyi juttatásokra, szakmai dologi kiadásokra és működtetésre,
- működési bevételek (iskolai büfé, tantermek és a tornaterem bérbeadása),
- aktuális pályázatok kihasználásából befolyó összeg,
- a Bolyai János Alapítvány bevétele: a Szja. 1%-ból befolyó összeg.

A Bolyai János Alapítvány évről évre igen jelentősen támogatja a különböző tantárgyi –és sportversenyeken kiemelkedő, országos eredményt elérő tanulóinkat és felkészítő tanáraikat. Jelentős mértékben járul hozzá az egyes területi és országos versenyek költségeihez.

2.2.7. Mérési, értékelési rendszer elemzése

A Bolyai János Gimnázium mérési, értékelési rendszere három fő részre osztható:

- bemeneti mérés (felvételi rendszer)
- tanulmányok alatti mérések (belső és külső)
- kimeneti mérés (érettségi vizsga)

A **bemeneti mérés**, azaz a felvételi vizsga során történik a tanulók kiválasztása, osztályokba sorolása. A hatodik- és nyolcadik osztályos tanulók rangsorolására, felvételére az általános iskolából hozott pontok alapján került sor.

Tanulmányok alatti külső mérések a már hagyományossá váló 8. és 10. évfolyamosok körében elvégzett kompetenciamérések. A mérések eredményeivel elégedettek lehetünk, hiszen tanulóink mind a matematikai eszköztudásban, mind a szövegértésben az országos átlag felett teljesítettek.

Kimeneti mérés: az érettségi vizsga

A közép- és emelt szintű érettségi vizsgák egyben tanulóink felvételi pontjait is meghatározzák, így tanár és diák számára a legfontosabb mérés a középfokú oktatásban. Végzős tanítványaink érettségi- és felvételi eredményei kiválóak lettek az elmúlt két év zaklatott, tantermen kívüli digitális munkarendje ellenére is. A szép érettségi átlagok után az elmúlt évek legjobb felvételi eredményeit érték el tanulóink.

Érettségi- és felvételi eredmények 2018-2021.

2018.	12.a	12.c	12.d
átlag	4,41	4,28	4,44
érettségizett	32	26	21
jelentkezett	32	26	19
felvett	27	23	14
A jelentkezők 83%-a jutott be a felsőoktatásba			
2019.	12.a	12.c	12.d
átlag	4,55	4,56	4,5
érettségizett	33	33	27
jelentkezett	32	32	26
felvett	32	32	23
A jelentkezők 96,6%-a jutott be a felsőoktatásba			
2020.	12.a	12.c	12.d
átlag	4,15	4,57	4,3
érettségizett	23	34	28
jelentkezett	23	34	22
felvett	22	34	20
A jelentkezők 96,2%-a jutott be a felsőoktatásba			
2021.	12.a	12.c	12.d
átlag	4,31	4,56	4,44
érettségizett	30	33	27
jelentkezett	29	33	25
felvett	27	31	24
A jelentkezők 94,2%-a jutott be a felsőoktatásba			

2.3. Fejlesztési tervek, elképzelések

Az öt évre tervezett program időszaka: 2022. augusztus 16.-2027. augusztus 15.

Fő célkitűzés: a tehetséggondozás és a felsőfokú tanulmányokra történő felkészítés eredményességének megőrzése, esetleges javítása a jelenlegi képzési szerkezetben.

2.3.1. Az intézmény jelenlegi képzési szerkezetének megőrzése

Az elmúlt nyolc évben állandósult képzési kínálatunkat jónak tartom, hiszen az évente meghirdetett három osztály négyféle képzésében diákjaink közel 50%-a tanulhat a két tanítási nyelvű oktatásban. Ennek megfelelően az alábbi képzések meghirdetését javaslom a továbbiakban is:

- hat évfolyamos, emelt idegen nyelvi tagozatos képzést egy osztályban,
- öt évfolyamos angol-magyar két tanítási nyelvű képzést egy osztályban,
- négy évfolyamos angol-magyar két tanítási nyelvű képzést egy fél osztályban,
- négy évfolyamos gimnáziumi képzést egy fél osztályban.

Természetesen ahhoz, hogy a meghirdetett osztályok megfelelő tanulói létszámmal indulhassanak, feltétlenül fontos a beiskolázással kapcsolatos tevékenységek körének biztosítása, illetve bővítése. A középiskolák egyik kiemelt feladata a beiskolázás, hiszen ezen múlik egy intézmény fennmaradása. Olyan képzéseket kell hát kínálnia, ami vonzó a gyerekek és szülők számára, valamint minden lehetőséget meg kell ragadnia arra, hogy az iskolát megismertesse, elfogadtassa a tanulókkal, szülőkkel. A város és vonzáskörzetének csökkenő tanulói létszáma miatt minden lehetőséget ki kell használnunk arra, hogy tájékoztatást adjunk intézményünkéről az általános iskolásoknak és szüleiknek. Feladataink tehát továbbra is lesznek, akár jelenléti, akár korlátozásokkal terhelt jelenléti oktatásban zajlik majd az oktatás.

Az alábbi, beiskolázással kapcsolatos tevékenységek folytatását javaslom az elkövetkező időszakokban:

- tájékoztatók tartása az általános iskolák pályaválasztást segítő szülői értekezletein,
- pályaaorientációs napon való részvétel és tájékoztató tartása,
- osztályfőnöki órákon a nyolcadikos tanulók tájékoztatása,
- nyílt napok szervezése iskolánkban - tájékoztató, bemutató órák,
- iskolaismertető füzet kiadása,
- pályaválasztási kiállításon az iskola bemutatása,

- szülői értekezletek tartása iskolánkban a hatodik és nyolcadik osztályt végző tanulók szüleinek,
- az iskola honlapján a beiskolázással kapcsolatos tudnivalók megjelentetése.

Új, illetve megújuló tevékenységek lehetnek a következők:

- vetélkedők szervezése általános iskolák számára különböző tantárgyakban,
- angol nyelvi szépíjítési verseny meghirdetése a város és vonzáskörzetében lévő iskoláknak,
- pályázatok hirdetése különböző tantárgyakban hatodik és nyolcadik osztályos tanulóknak (pl. rajzpályázat, az alkotásokból kiállítás szervezése az iskolagalériában),
- a természettudományos labor felkínálása az általános iskolai szakkörök számára.

Eredmények:

- A vetélkedők, versenyek és pályázatok révén ismertebbé, kedveltebbé válhat iskolánk a résztvevő tanulók körében.
- A laborban tartott szakköri foglalkozások révén iskolánkhoz való kötődés alakulhat ki az általános iskolásoknál.

Végső eredményként nőhet az intézményünket választó tanulók száma.

2.3.2. A feladatellátáshoz szükséges humánerőforrás biztosítása

Az intézményvezetés egyik kiemelt feladata az oktató-nevelő munka személyi feltételeinek a megteremtése. Bár a feladatellátás biztosítása sajnos az utóbbi két-három évben szinte állandó feladatként jelentkezett, – betegség, haláleset, munkahely elhagyása – a következő négy-öt évben folyamatos és kiemelt figyelmet követel majd. Ennek egyik oka a nyugdíjba vonuló kollégák pótlása. A nevelőtestület átlagéletkorát látva ez nem meglepő, ám az elkövetkező időszakban ez fokozottan jelentkező és megoldandó probléma lesz. Lesz olyan kolléga, aki eléri az öregségi nyugdíjkorhatárt, és lesznek olyanok, akik a következő tanévektől élni kívánnak a nők 40 évnyi munkaviszony utáni nyugállományba vonulásának lehetőségével. Volt, aki jelezte, hogy óraadóként segíteni tudja továbbra is az intézményt. Az elkövetkező időszakban azonban feltétlenül szükség lenne fiatal, két szakos, pályakezdő kollégák felvételére, hiszen nyolc pedagógus nyugállományba vonulása várható a következő öt évben.

A személyi feltételek optimális megteremtése minden tanévben feladat lesz az elkövetkező időszakban és különösen fontos lesz a két tanítási nyelvű képzésből távozók helyettesítése.

Biztató, hogy két volt tanítványunk, egy angol-biológia és egy angol-fizika szakos jelentkezett iskolánkba gyakorló tanításra. Terveik között szerepel, hogy visszatérnek városunkba, így lehetőségük lesz megpályázni az intézményünk által meghirdetett állásokat.

Fő célom tehát betölteni a megüresedett helyeket, illetve növelni a nevelőtestület létszámát. Erre azért is szükség van, mert bizonyos tantárgyak esetében magas heti óraszámokban dolgoznak a szaktanárok. Ennek egyik oka az idegen nyelveknél az osztályok kis létszámú csoportokra való bontása, ám itt összevonásra a képzések sokszínűsége és az eltérő óraszámok, illetve eltérő előképzettség miatt nincs lehetőség.

Tevékenységek:

- Tanári állások meghirdetésének kérelmezése a tankerülettől, a tantestületi létszám növelése.

Eredmények:

- A meghirdetett állások betöltésével biztosított a feladatellátás.
- A tanári létszám növelésével csökken a pedagógusok óraszámja, leterheltsége.

A két tanítási nyelvű képzésben angol nyelven oktatott tantárgyak átszervezése

A két tanítási nyelvű képzésben jelenleg a matematikát, fizikát, történelmet és a célnyelvi civilizációt tanítjuk angol nyelven. Három angol-történelem szakos kolléga dolgozik jelenleg iskolánkban, így valamennyi osztályban a történelmet kínáljuk angol nyelven. Az utóbbi időben azonban egyre több csoportban jelentkeztek a tanulók olyan kéréssel, hogy magyar nyelven szeretnék tanulni ezt a tantárgyat, mert a továbbtanulásukhoz emelt szintű történelem érettségi szükséges és félnek, hogy angol nyelven az nem lenne olyan eredményes.

A másik probléma pedig az, hogy négy éven belül két angol-történelem szakos kollégánk nyugállományba vonulása várható, akiknek pótlása kérdéses.

Tevékenységek:

- A fent említett okok miatt a következő években kevesebb csoportban kínálnánk a történelem tantárgyat angol nyelven.
- Helyette egy matematika-fizika-informatika-angol szakos kollégánk segítségével a digitális kultúra tantárgyat tanítanánk angol nyelven.
- Az iskolánkba gyakorló tanításra jelentkező angol-biológia szakos hallgató későbbi felvételével a biológiát is kínálhatnánk angol nyelven.

- Az angol-fizika szakos pályakezdő belépése a fizika angol nyelven történő oktatását segíthetné.

Eredmények:

- Az eddig angol nyelven kínált tantárgyak (matematika, történelem, fizika, célnyelvi civilizáció) köre bővíthet további két tantárggyal, így a tanulóknak nagyobb választási lehetőséget biztosíthatunk. A két tanítási nyelvű képzés előírásainak teljesítése és az emelt szintű érettségire történő felkészülés biztonságosabb lenne számukra.

2.3.3. Az iskolaépület felújításával kapcsolatos elképzelések, - a képzésekhez szükséges tárgyi feltételek biztosítása

Az intézmény az elmúlt időszakban több jelentős felújításon esett át, így ma már tanár és diák egy korszerű, szép iskolaépületbe léphet be. Ennek ellenére még vannak olyan munkálatok, amelyek elvégzését ezidáig nem sikerült megvalósítani, ugyanakkor továbbra is fontosnak tartom:

- az alagsori melegvizes vezetékrendszer cseréjét,
- a tantermek kopott, elhasználódott padlóburkolatának cseréjét,
- a tanári mosdók felújítását,
- a salakos sportudvar talajának felújítását.

A salakos sportudvar állapota évek óta rossz, a talaj egyenetlenségei miatt sérülésveszélyes. Felújítása igen költséges, csak pályázati pénzek elnyerése esetén látok lehetőséget a talaj cseréjére. Korszerű és időtálló megoldás lehetne a pálya lebetonozása és annak műanyag burkolattal való ellátása. Ez a felújítás nagyon sokba kerülne, de ez a borítás hosszú időre kiváló sportolási lehetőséget biztosíthatna diákjainknak. Ebből a célból következő feladat: a pályázatok figyelése, kihasználása.

Az intézmény jelenleg kiválóan felszerelt tantermekkel rendelkezik, ennek ellenére kisebb-nagyobb szakmai-dologi kiadásokat célzó beszerzésekre a továbbiakban is szükség lesz. Az oktató-nevelő munkát segítő eszközök, felszerelések hiányát, illetve új eszközök beszerzését a munkaközösség-vezetők és tantárgygondozók – ahogy eddig is - jelezhetik a tanévzáró értekezleten, illetve sürgős esetben a tanév során folyamatosan. A költségvetés keretein belül a felszerelések megrendelésre kerülhetnek a szakmai dologi kiadások terhére.

2.3.4. A tehetséggondozást segítő feltételek biztosítása

Tehetséggondozó, továbbtanulásra felkészítő intézményként törekednünk kell a törvény által biztosított órakerethez közelítő óratömeg szerepeltetésére, engedélyeztetésére az évenkénti tantárgyfelosztásokban. Ha ezzel a lehetőséggel élhetünk, akkor a továbbiakban is csoportbontásban taníthatjuk a következő tantárgyakat:

- idegen nyelvek,
- matematika,
- magyar nyelv a 9. évfolyamon,
- informatika/ digitális kultúra,
- angol nyelven tanított tantárgyak (matematika, történelem, fizika, digitális kultúra, biológia, célnyelvi civilizáció),
- testnevelés (néhány osztály esetében).

Korábban nagyon sok tanítványunk vett részt különböző tanulmányi versenyeken és ért el szép eredményeket az országos versenyeken. Az utóbbi években azonban csökkent a versenyfelkészítők és a versenyre jelentkező tanulók száma. Ennek oka lehet a kollégák magas heti óraszám, amely mellett már nem jut elég idő és energia további foglalkozások megtartására. Új kollégák felvételével a jelenlegi tanári óraszámok csökkenhetnének, így növekedhet a tehetséggondozásra szánt időkeret. Tehetséggondozó foglalkozásaink, amelyeket a továbbiakban is folytatnunk kell:

- emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozások,
- versenyfelkészítő foglalkozások,
- szakköri, sportköri foglalkozások,
- Bolyai Köri előadások,
- nyelvvizsgára felkészítő foglalkozások.

További feladat a kisebb létszámú emelt szintű érettségire felkészítő csoportok indításának fenntartói engedélyeztetése a sikeres érettségi érdekében. Az emelt szintű érettségi vizsga sikeres teljesítése e foglalkozások nélkül szinte lehetetlen.

2.3.4.1. A tehetséggondozáson belül a természettudományos képzés megerősítésének fontossága

Az új kerettantervben két évre szűkült a természettudományos tantárgyak tanítása, illetve a 11. évfolyamon a természettudomány elnevezésű tantárgy váltja majd fel ezeket azon tanulók

esetében, akik nem tanulják tovább emelt szintű foglalkozás keretében. Iskolánk végzős diákjai közül azonban évről évre sokan jelentkeznek orvosi, állatorvosi, illetve mérnöki pályára. Ennek megfelelően nagy létszámú csoportok indulnak 11. évfolyamon biológiából, kémiából és fizikából az emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozásokon. Két év alatt heti két órában nagyon nehéz felkészülni az említett tantárgyakból az emelt szintű érettségire és ott sikeresen szerepelni.

Tevékenység:

- A 2020-as Nemzeti Alaptanterv alapján készült kerettantervben 11. évfolyamon bevezetésre kerülő természettudomány tantárggyal párhuzamosan heti plusz 1-1 óra biztosítása az emelt szintű csoportoknak biológiából, kémiából, illetve fizikából.
- A természettudományos labor kihasználásával biológia, kémia és fizika szakkörök meghirdetése 7. és/vagy 9. évfolyamon.
- További alternatíva lehet a fent említett tantárgyakban sáv keretben plusz 1 óra meghirdetése a 9. évfolyamos tanulóknak, ami jó előkészítője lehetne a későbbi 11. évfolyamon induló emelt szintű foglalkozásoknak.

Eredmények:

- megfelelő számú tanuló jelentkezik a szakköri foglalkozásokra és a sávós órákra, nő a természettudományos tantárgyak népszerűsége,
- javulnak az emelt szintű érettségi eredmények a természettudományos tantárgyakban.

2.3.4.2. A két tanítási nyelvű képzésben tanuló diákok idegen nyelvi kompetenciájának fejlesztése

Az elmúlt több mint húsz évben nagy tanulói létszámmal és nagy sikerrel lebonyolított dél-nyugat angliai nyelviskolai képzések és a skóciai utazások a világjárvány következtében hozott korlátozások miatt elmaradtak. Ugyancsak elmaradtak a 9. és 11. évfolyamos tanulók számára két tanévben is meghirdetett két hetes külföldi nyelvtanulási programok.

Amennyiben a fent említett program nem kerülne ismételt meghirdetésre, abban az esetben ismét lehetőséget kellene biztosítanunk arra, hogy tanítványaink anyanyelvi területen (Anglia, Skócia) bővíthessék, tökéletesíthessék angol nyelvtudásukat. A program megszervezése természetesen utazási iroda bevonásával történne.

2.3.5. Hátránykompenzáció

A Bolyai János Gimnáziumba többségében jó tanulmányi eredményű tanulók jelentkeznek, azonban évek óta tapasztaljuk, hogy igen eltérő előképzettséggel érkeznek hozzánk. Feladatként jelentkezik tehát a hátránnyal iskolánkba érkező tanulók és a lemaradók felzárkóztatása.

Ahol szükséges, ott felzárkóztató foglalkozások szervezésével segítenünk kell tanítványainkat, hiszen közös érdekünk, hogy az intézményünket választó tanulók itt is fejezzék be középiskolai tanulmányaikat. Természetesen ez tanár és diák együttes munkájával, közös erőfeszítésével valósítható csak meg, hiszen segíteni csak azoknak a tanulóknak lehet, akik partnerek a közös munkában. Remélem sikerül úgy alakítanunk a kollégák heti óraszámát, hogy lesz szabad kapacitás a felzárkóztató foglalkozások megtartására is.

2.3.6. Szervezeti felépítés

Az iskola több évvel ezelőtt kialakított és jól bevált szervezeti felépítésén nem kívánok változtatni. Az intézményvezető munkáját továbbra is a két igazgatóhelyettes (általános és nevelési) segítené, akik az iskolavezetés állandó tagjai. Munkájukat egymással együttműködve, mellérendeltségi viszonyban látják el. A két helyettes feladatköre, munkaterülete az iskola egészét átfogja.

A nevelőtestület szinte valamennyi dolgozója tagja valamely szakmai munkaközösségnek, amelyeket munkaközösség-vezetők irányítanak. A vezetők koordinálják, szervezik a hozzájuk tartozó szakmai csoport munkáját. Az iskolavezetéssel közösen véglegesítik a tanévenkénti tantárgyfelosztást, a belső ellenőrzési ütemtervnek megfelelően óralátogatásokkal ellenőrzik a munkaközösségi tagok munkáját. A tanév végén értékelik a munkaközösség egész éves munkáját. Figyelemmel kísérik a szaktárgyi tanulmányi versenyeket. Fontos feladatuk az oktatással-neveléssel kapcsolatos információk közvetítése a munkaközösség tagjai és az iskolavezetés között. Három tantárgy esetében nem munkaközösség-vezető, hanem tantárgygondozó végzi a fent említett feladatokat.

A munkaközösség-vezetők a kibővített iskolavezetés tagjai, így munkájukra, segítségükre a továbbiakban is maximálisan számíthatunk. Amennyiben a törvény által előírt létszámoknak megfelelnek a munkaközösségi létszámok, úgy továbbra is nyolc munkaközösség (hét szaktárgyi és az osztályfőnöki) működhetne az intézményben.

A diákönkormányzat munkáját a továbbiakban is a diákmozgalmat segítő tanár koordinálná. Az iskolavezetés az elmúlt időszakban minden évben számíthatott a DÖK tagjainak a munkájára mind a gólyatáborok programjai, mind pedig a nyílt napok rendezvényei során. Ezt a munkát természetesen minden esetben közösségi szolgálati órák teljesítésének elkönnyvelésével honoráltam. Bízom benne, hogy továbbra is számíthatunk a DÖK segítségére és folytatni tudjuk ezt a gyakorlatot. Remélem, hogy sok, érdekes, az iskola tanulóközössége által is támogatott programot szervez majd az önkormányzat vezetése az elkövetkező években.

2.3.6. Vezetői célok

Az eddigi vezetői stílust és munkát folytatva továbbra is olyan vezető kívánok lenni:

- aki az intézmény dolgozói körében megteremti és biztosítja a nyugodt, magasszínvonalú feladatellátás feltételeit,
- aki támogatja az egyéni és csoportos innovációkat, amelyek akár a pedagógus egyéni fejlődését, akár az intézmény fejlesztését célozzák,
- aki minden fontos kérdésben kikéri a kibővített iskolavezetés véleményét, és ezt a vezetői csoportot az intézmény legfontosabb döntéselőkészítő szervezetének tartja,
- aki vezetőtársainak nemcsak feladatot határoz meg, hanem ezzel együtt döntési jogkört is ad,
- aki a tantestületen belül is képes kialakítani az egyenletes terhelést, az egészséges munkamegosztást,
- aki támogatja és ösztönzi a kollégák minősítési rendszerben történő továbblépését,
- aki napi kapcsolatot biztosít a diák és a szülői szervezetekkel, és velük együtt alakítja az iskola arculatát, jövőjét, mindennapjait,
- aki el tudja érni, hogy mindenki elfogadja: a mindennapi munkánkkal menedzseljük igazán az intézményt.

Hiszek abban, hogy a Bolyai János Gimnázium dolgozói köre az elmúlt évtizedekben olyan munkát végzett és olyan értékrendet képviselt, amellyel továbbra is jól szolgálhatjuk az iskolahasználók – tanulók és szülők - valamint a közoktatás érdekeit.

Salgótarján, 2022. március 24.

Pálfalvai Zoltán